

УДК 687.03:
687.14

Віра КОНОПЧУК, Світлана ЛОЗОВЕНКО,
Лариса БІЛОЦЬКА
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЗАКРІПЛЕННЯ СТРАЗІВ НА СУКНЯХ ДЛЯ БАЛЬНИХ ТАНЦІВ

Мета. Метою роботи є дослідження методів закріплення стразів на жіночих сукнях для бальних танців.

Для досягнення мети дослідження сформульовано наступні взаємопов'язані завдання: розглянути та проаналізувати асортимент страз для оздоблення швейних виробів, систематизувати методи закріплення стразів на сукнях для бальних танців, виявити переваги та недоліки кожного з них.

Ключові слова: сукня жіноча для бальних танців, страз, методи закріплення стразів, декорування одягу стразами.

Постановка завдання. Під час конкурсу бальних танців у пари є лише кілька хвилин, щоб справити враження на суддів та глядачів, тому костюм має бути дуже креативним, як і танцювальна програма спортсменів. Дизайнери бальних суконь постійно експериментують з різними матеріалами, шукають нові фасони та способи оздоблення, які могли б виділити конкурсантів на танцполі. Традиційним та ефектним способом обробки бальних суконь є стрази. Вони створюють ефект святковості і вишуканості, надають елегантності та класу танцювальному костюму, роблячи його блискучим, особливим і незабутнім.

Однак часто виробники суконь для бальних танців стикаються зі складним завданням вибору виду стразів та визначенням методів їхнього закріплення. Це пов'язано як із особливостями еластичних матеріалів, з яких виготовляються сукні, так і з поведінкою закріплених на матеріалі стразів під час експлуатації виробу та догляду за ним.

Методи досліджень. Дослідження базувалися на принципах системного підходу, методах аналізу та синтезу.

Результати досліджень. Страз – вид декору одягу, який імітує дорогоцінний камінь. Сучасні стрази вражають величезним розмаїттям,

адже різняться за формою, розмірами, кольоровою гамою, за ступенем прозорості тощо.

За методом кріплення стазів до матеріалу, стрази поділяються на **клеюві** (стрази гарячої та холодної фіксації) та **неклеюві** (пришивні стрази з отворами і в оправі, а також стрази в цапах), рис. 1.

Рис. 1. Методи з'єднання стразів із матеріалом

Стрази гарячої фіксації (термострази) мають спеціальний клейовий шар, нанесений на ту грань кристалу, якою він фіксується до матеріалу. Для закріплення термостразів на виробі, їх піддають впливу певної температури за допомогою спеціального термоаплікатора або паяльника для страз, рис. 2. До переваг методу можна віднести:

легкість та швидкість виконання, акуратність готової роботи, можливість використання у важкодоступних ділянках одягу. Недоліки: значна ціна стразів гарячої фіксації у порівнянні з іншими видами, руйнування матеріалу сукні при неправильно підібраних параметрах приклеювання, а також апретування матеріалу клеєм у зоні приклеювання, що може позначитися на естетичних та ергономічних показниках виробу.

Рис. 2. Термострази і термоаплікатор з насадками

Стрази холодної фіксації призначені для закріплення із використанням спеціального клею (на основі епоксидної смоли чи спеціального клею для текстилю), рис. 3. Переваги методу: дешевизна у використанні, доступність. Недоліки: клей може залишати сліди на матеріалі, остаточна фіксація відбувається протягом тривалого часу.

Рис. 3. Стрази холодної фіксації та аплікатор для нанесення клею

Пришивні стрази фіксуються на тканині нитками, бувають з плоскою основою, випускаються з одним або двома отворами, Пришивні стрази можуть бути в оправі, рис 4.

Рис. 4. Пришивні стрази з отворами та в оправі

Переваги: різноманіття варіантів страз за зовнішнім виглядом, надійність

кріплення до матеріалу, не змінює властивості матеріалу-носія (еластичність, розтяжність, колір тощо). Недоліки: вартість пришивних стразів, трудомісткість процесу з'єднання з матеріалом, вплив кваліфікації виконавця на якість закріплення.

Страза в цапі (рис. 5) – штучний камінь, закріплений в оправі (переважно металевій), яка, в свою чергу, фіксується на виробі спеціальними металевими зубцями (цапами) за допомогою обжимного пристрою.

Рис. 5. Стрази в цапах

Переваги методу: надійна фіксація на виробі, особливо на тих, що піддаються значному навантаженню (наприклад, вироби зі шкіри, біжутерія сумки). Недоліки: можуть викликати пошкодження матеріалу-носія за рахунок прорубування тканини (особливо тонких матеріалів та трикотажних полотен), необхідність застосування підкладки для забезпечення ергономічних показників виробу.

Висновок. Досліджено асортимент страз для декорування швейних виробів. Систематизовано методи з'єднання стразів на виробках, складено класифікацію цих методів. Сформульовано переваги та недоліки існуючих методів закріплення стразів на сукнях для бальних танців.

Література

1. Технології волого-теплого оброблення, клейових, зварних з'єднань та хімізації у швейній галузі : навч. посіб. / С. М. Березненко, О. І. Водзінська, Л. Б. Білоцька, С. В. Донченко. Київ : КНУТД, 2020. 300 с.
2. Jonathan S. Marion. Ballroom : Culture and Costume in Competitive Dance. Oxford ; New York : Berg, 2008. 176 pp.
3. В. Конопчук, С. Лозовенко, Л. Білоцька. Класифікація сучасних методів оздоблення одягу для бальних танців // Збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції текстильної та фешн технології KyivTex&Fashion, 21 жовтня 2021 р. Київ : КНУТД, 2021 р. С. 16-17.